

શેરડીના પાકની જૈવિક ખેતી પદ્ધતિ

શેરડી ખુબ જ અગત્યનો લાંબાગાળાનો રોકડીયો પાક છે. આપણાં દેશમાં કાપડ ઉદ્યોગ પછી બીજા ક્રમે ખાંડ ઉદ્યોગની ગણતરી થાય છે. ગુજરાતમાં પણ શેરડીનું વાવેતર અને ખાંડ ઉદ્યોગનું મહત્વ ખુબ જ છે. શેરડી એ ૧૦ થી ૧૨ મહિનાની લાંબી અવધીનો પાક હોવાથી તેમાં રોગ-જીવાતનો ઉપદ્રવ તીવ્ર હોય છે જે પાક ઉત્પાદનમાં ૨૫% થી ૩૦% નું નુકશાન કરે છે. રાતડાનો રોગ (રેડ રોટ) એ શેરડીનો સૌથી સામાન્ય રોગ છે, કુગથી થતા આ રોગના કારણે પાક ઉત્પાદનમાં ૩૦% જેટલો ઘટાડો થાય છે. તેથી શેરડીમાં આવતા રોગનો અભ્યાસ કરવો જરૂરી છે.

મુખ્ય જીવાતો

અર્લી શૂટ બોરર

ઈન્ટર્નોટ બોરર

રૂટ બોરર

ટોપ બોરર

પાયરીલા

સફેદમાખી

મુખ્ય રોગ

સુકારો (વિલ્ટ)

રાતડો (રેડ રોટ)

યાબુકઆંજીયો

પોખાબોંગ

ફૂમિનો રોગ

આપણાં મિત્ર કિટકો

એન્કારસીયા ફોરમોસા

ટ્રાયકોગામા

એપેરીકેનીયા

કોટેસિયા ફ્લેવીપ્સ

જૈવિક વ્યવસ્થાપન

સારી ગુણવત્તા અને રસાયણ મુક્ત શેરડીના વધુ ઉત્પાદન માટે નીચેની આદર્શ કૃષિ પદ્ધતિઓ અપનાવવી જોઈએ.

- શેરડીનું વાવેતર કરતા પહેલા ઉંડી ખેડ કર્યા પછી જ વાવણી કરો.
- વધુ ઉત્પાદન અને રોગ-જીવાત સામે ટકી રહેવાની શક્તિ તેમજ સારો લાભ પાક મળે તેવી જાતોની પસંદગી કરવી.
- શેરડીના મોટાભાગના રોગ બીજજન્ય છે. તંદુરસ્ત બિયારણની પસંદગી સૌથી અગત્યની પ્રાથમિક બાબત છે. બિયારણનો પ્લોટ ૮-૧૦ માસનો અને રોગ-જીવાત મુક્ત હોવો જોઈએ. કુમળા બિયારણને પસંદ કરી બે અથવા ત્રણ આંખવાળા ટુકડા પાડી તેને બિજ માવજત આપવી.
- જરૂર મુજબનું છાણિયુ ખાતર, દિવેલી ખોળ, પ્રેસમડ (એક વર્ષ જુનો) જમીનમાં આપો.
- શેરડીના પાકને શરૂઆત ના ૯૦ થી ૧૨૦ દિવસ સુધી હાથનિંદણ અને આંતરખેડ દ્વારા નિંદણમુક્ત રાખવો જેથી કરીને પાકને પોષક તત્વો પુરતા પ્રમાણમાં મળી રહે.
- શેરડીમાં ૯૦ દિવસે હળવા પાળા ચઢાવવા અને ૧૪૦ થી ૧૫૦ દિવસે છેવટનાં ભારે પાળા ચઢાવવા.
- શેરડીનો વધુ ઉતાર લેવા તેમજ ખાંડનું પ્રમાણ વધારવા રોપણી બાદ ૬, ૭, અને ૮ મહિને એમ ત્રણ વખત શરડીના સાંઠાના નીચેથી ચોથા ભાગના સૂકાયેલા પાન કાઢી નાખવા. તેમ કરવાથી સ્કેલ, મિલીબગ, વગેરે જીવાતોનું પરોપજીવી જીવાતો વડે અસરકારક નિયંત્રણ થઈ શકે.
- શેરડીમાં પાયરીલાના જૈવિક નિયંત્રણ માટે એપેરીકેનીયા તેમજ સ્ટેમ બોરર / રૂટ બોરરના નિયંત્રણ માટે ટ્રાયકોગામા ભમરીનો ઉપયોગ કરવો.
- ફેબ્રુઆરી- માર્ચ દરમિયાન ટોપ બોરર તથા સ્ટેમ બોરર અને પાયરીલાના ઇંડા પાન પરથી વીણી તેનો નાશ કરવો.
- ખેતરમાં શેરડીની પતરી બાળવી નહીં. એક એકર વિસ્તારમાં ડેબ્રીસ્ટા એચ.પી. ૫૦૦ ગ્રામ પ્રમાણે પતરી સાથે ભેળવી રોટાવેટર દ્વારા જમીનમાં આપવું. ડેબ્રીસ્ટા એચ.પી. માં ઝડપથી વિઘટન કરતા જીવાણુઓ છે. તેનાથી સડેલ પતરી જમીન અને પાકને પોષક તત્વો આપશે.

શેરડીના પાકમાં જૈવિક વ્યવસ્થાપન દર્શાવતું કોષ્ટક

ક્રમ	ઉપયોગનો સમય	પ્રોડક્ટ	ડોઝ	આપવાની પદ્ધતિ	ઉપયોગીતા
૧.	વાવેતર સમયે	મોનીટર સુડોઝોન ચોર્કર	૫૦૦ ગ્રામ/એકર ૫૦૦ ગ્રામ/એકર ૨૫૦ ગ્રામ/એકર	જમીનમાં આપવું	પાકમાં આવતી કુગ, રોગકારક બેક્ટેરીયા અને કૃમિના રોગને અટકાવી શકાય છે.
		બાયોફીલ્ડ કોમ્બો માઇકોઝોન	૩ કિલો/એકર ૧૦૦ ગ્રામ/એકર	જમીનમાં આપવું	એન.પી.કે. બેક્ટેરીયા, મૂળનો પ્રયંડ વિકાસ અને પાકને પોષક તત્વો ઉપલબ્ધ કરતી માઇકોરાઇઝા(વામ) કુગ, જમીનની સમગ્ર જીવ-સૃષ્ટિને વિકસાવતાં સી-વીડ્ઝ અને હ્યુમિક એસીડ સાથેની સંપૂર્ણ બાયોલોજી છે જે લાંબા સમય સુધી ઉપયોગી બને છે અને ખર્ચનું સંપૂર્ણ વળતર આપે છે.
૨.	૪૫ દિવસ બાદ	બાયોસોફ્ટ	૧૫ ગ્રામ/૧૫ લિટર	પુખ્ત જ ઘાટો છંટકાવ કરવો	ઘયાળો અને ચૂસિયા કીટકોનું અસરકારક નિયંત્રણ.
		બાયોફીલ્ડ	૩૦ મિ.લી./૧૫ લિટર		પાકને સંપૂર્ણ પોષણ મળે છેડનો સર્વાંગી વૃદ્ધિ વિકાસ થાય.
		રનોફ	૦૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		છંટકાવ સમયે એક સરખો ફેલાવો આપવું અને દવાને ઝડપથી પ્રસારતું એડ્જુવન્ટ.
		નોમેટ ફેરોમોન ટ્રેપ	૨૦ નંગ / એકર	પાકની ઉંચાઇથી એક ફુટ ઉપર લગાવવા	ગાભમારાની ઘયાળના નર કુદારાઓના નિરીક્ષણ અને નિયંત્રણ માટે
		સોલાર લાઇટ સ્ટીકી ટ્રેપ નોમેટ સ્ટીકી ટ્રેપ	૧ નંગ / એકર		ઘયાળના કૂદા (નર અને માદા) તેમજ નાની ચૂસીયા જીવાતોનું રાખે લાઇટથી અને દિવસે પીળા સ્ટીકી બોક્સ ટ્રેપ થી નિયંત્રણ
૩.	૬૦ દિવસ બાદ	વેનગાર્ડ ૧૫૦૦પી.પી.એમ	૬૦ મિ.લી./૧૫ લિટર	પુખ્ત જ ઘાટો છંટકાવ કરવો	ઘયાળો અને ચૂસિયા કીટકોનું અસરકારક નિયંત્રણ.
		સ્માર્ટગ્રીક	૧૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		પાકમાં રહેલ ગ્રીકની ઉંચાઇને દુર કરે છે અને છેડમાં નાઇટ્રોજન યથાપયયની પ્રક્રિયા ઝડપી બનાવે છે.
		સેફોન	૫૦ ગ્રામ/૧૫ લિટર		સલ્ફર ગોણતત્વ તરીકે તેમજ ભુકીછારાના રોગના નિયંત્રણમાં ઉપયોગી.
		રનોફ	૦૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		છંટકાવ સમયે એક સરખો ફેલાવો આપવું અને દવાને ઝડપથી પ્રસારતું એડ્જુવન્ટ.
૪.	૭૫ દિવસ બાદ	વેનગાર્ડ ૧૫૦૦પી.પી.એમ	૬૦ મિ.લી./૧૫ લિટર	પુખ્ત જ ઘાટો છંટકાવ કરવો	ઘયાળો અને ચૂસિયા કીટકોનું અસરકારક નિયંત્રણ.
		લાઇફલાઇન	૪૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		સૂક્ષ્મ પોષક તત્વોની પૂર્તિ સાથે છેડનો સર્વાંગી વૃદ્ધિ વિકાસ થાય.
		રનોફ	૦૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		છંટકાવ સમયે એક સરખો ફેલાવો આપવું અને દવાને ઝડપથી પ્રસારતું એડ્જુવન્ટ.
૫.	૯૦ દિવસ બાદ	વેનગાર્ડ ૧૫૦૦પી.પી.એમ	૬૦ મિ.લી./૧૫ લિટર	પુખ્ત જ ઘાટો છંટકાવ કરવો	ઘયાળો અને ચૂસિયા કીટકોનું અસરકારક નિયંત્રણ.
		સ્માર્ટગ્રીક	૧૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		પાકમાં રહેલ ગ્રીકની ઉંચાઇને દુર કરે છે અને છેડમાં નાઇટ્રોજન યથાપયયની પ્રક્રિયા ઝડપી બનાવે છે.
		રનોફ	૦૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		છંટકાવ સમયે એક સરખો ફેલાવો આપવું અને દવાને ઝડપથી પ્રસારતું એડ્જુવન્ટ.
૬.	૧૦૫ દિવસ બાદ	બાયોફીલ્ડ	૩૦ મિ.લી./૧૫ લિટર	પુખ્ત જ ઘાટો છંટકાવ કરવો	પાકને સંપૂર્ણ પોષણ મળે છેડનો સર્વાંગી વૃદ્ધિ વિકાસ થાય.
		લાઇફલાઇન	૪૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		સૂક્ષ્મ પોષક તત્વોની પૂર્તિ સાથે છેડનો સર્વાંગી વૃદ્ધિ વિકાસ થાય.
		રનોફ	૦૫ મિ.લી./૧૫ લિટર		છંટકાવ સમયે એક સરખો ફેલાવો આપવું અને દવાને ઝડપથી પ્રસારતું એડ્જુવન્ટ.

એગ્રીલેન્ડના જૈવિક ઉત્પાદનોનું શેરડીના પાકમાં એક એકર દીઠ પ્રમાણ

મોનીટર
૫૦૦ ગ્રામ

સુડોઝોન
૫૦૦ ગ્રામ

ચોર્કર
૨૫૦ ગ્રામ

બાયોસોફ્ટ
૫૦૦ ગ્રામ

બાયોફીલ્ડ કોમ્બો
૩ કિલો

માઇકોઝોન
૧૦૦ ગ્રામ

સેફોન
૧ કિલો

બાયોફીલ્ડ
૧ લિટર

રનોફ ૧૦૦
૨૫૦ મિ.લી.

વેનગાર્ડ ૧૫૦૦ ppm
૧ લિટર

લાઇફલાઇન
૫૦૦ મિ.લી.

સ્માર્ટગ્રીક
૨૫૦ મિ.લી.

સોલાર લાઇટ
સ્ટીકી ટ્રેપ ૧ નંગ

નોમેટ ફેરોમોન ટ્રેપ ૨૦ નંગ

Surface Technology

ISO 9001:2015

IMO Approved

CRISIL MSE 2 Rated Company

DSIR Approved R&D Center

ZED Certification

GeM Approved

